

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling

VÅR DATO
07.03.2023

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
23/00514-4

DERES REF.

DERES DATO

Tinfos AS
O H Holtasgt 32
3675 Notodden

v/ Bjarne Berge

Tinfos II med Holtakanalen. Avgjørelse av klage på avvisning av søknad om tilskudd fra Statsbudsjettet kap. 1429 post 71, til modernisering av aggregat.

Vi viser til klagen deres med Digisak-ID 153376, datert 16. desember 2022. Klagen gjelder Vestfold og Telemark fylkeskommunes avvisning av søknad om tilskudd etter forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie (FOR-2021-08-13-2508) til modernisering av Tinfos II aggregat 4.

Klagen ble oversendt til oss i Digisak 9. februar 2023 og blir behandlet.

Riksantikvaren mottok kommentarer fra dere i e-post 9. februar 2023. Vi anser saken for å være tilstrekkelig opplyst.

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak om avvisning opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Bakgrunn for saken

Dere søkte om tilskudd på totalt 7 millioner kroner til el. mekanisk modernisering av aggregat 4 ved Tinfos II. Søknaden ble levert i Digisak 8. november 2022.

Søknaden ble avvist av Vestfold og Telemark fylkeskommune i vedtak datert 2. desember 2022. Avvisningen ble begrunnet med at vedlikehold som oppstår som følge av oppgradering og

modernisering faller utenfor tilskuddsordningen. Fylkeskommunen viste også til at dere ikke hadde dokumentert de antikvariske merkostnadene i søknaden.

Fylkeskommunen uttalte at de er svært positive til tiltak som bidrar til å sikre videre drift, men viser til at Klima- og miljødepartementets forskrift om tilskudd 1. september 2022 begrenser muligheten til å gi tilskudd til tiltak som går utover istandsettings- og vedlikeholdstiltak.

Innholdet i klagen

I klagen ber dere om en ny vurdering av søknaden. Dere mener at det er redegjort for både bakgrunnen for tiltaket og for merkostnaden som følger av «antikvarisk utførelse», som er vurdert til 2,5 millioner kroner.

Dere registrerer at det i søknaden deres ikke har kommet tydelig nok frem hva tiltaket innebærer, og mener at fylkeskommunen har gjort feil når søknaden deres er avvist med grunnlag i forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie § 3. Etter deres oppfatning skulle søknaden i tillegg vært vurdert etter:

- forskrift om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner fra post 72, § 4 bokstav c og d, og
- forskrift om tilskudd til verdensarv fra post 79, §§ 3 og 6 bokstavene c, d, f og h.

Dere mener at tiltaket dere søker om tilskuddsmidler til oppfyller flere av kriteriene i de ovennevnte forskriftene.

Selv om søknaden deres isolert sett ikke inneholder ord eller uttrykk som finnes igjen direkte i forskriften, er formålet med tiltaket å vedlikeholde aggregatet slik at det beholder sin opprinnelige funksjon. På grunn av alder, tilgjengelighet på reservedeler og kompetent servicepersonell, vil det være absolutt nødvendig å foreta et vedlikehold som tar hensyn til fredningens formål. Alternativet vil være at anlegget stopper opp og raskt forfaller. Opprettholdelse av driften i form av videre kraftproduksjon, vil være det som best ivaretar formålet med fredningen. Dette er etter deres oppfatning også av stor betydning i informasjonsøyemed sett opp mot hensynet til områdets betydning i verdensarven.

Hovedmålsetningen deres er at aggregatet skal fremstå som uendret. Dere må derfor etablere et nytt teknisk rom for å ivareta antikvariske utfordringer, noe som fører til økte kostnader.

Vestfold og Telemark fylkeskommunes vurdering

Fylkeskommunen har vurdert klagen, men fant ikke grunnlag for å endre vedtaket.

Fylkeskommunen påpeker at oppgraderinger og moderniseringer faller utenfor formålet med tilskuddsordningen. Kostnadene det vises til er direkte konsekvenser av oppgraderingen, og regnes ikke for å være antikvariske merkostnader.

Fylkeskommunen mener at det ikke har kommet inn nye momenter som gir grunnlag for å omgjøre vedtaket. Tiltaket er i seg selv en modernisering og merkostnadene er knyttet til å skjule disse moderniseringene. Det er ikke snakk om kostnader til istandsetting eller vedlikehold av originale deler av interiøret. Alle kostnadene kommer som følge av nye deler og nye funksjoner.

Ingen av tilskuddsordningene har som formål å sikre drift, men å bevare, sette i stand og vedlikeholde kulturminneverdiene.

Merknader til fylkeskommunens oversendelse

Det er opplagt motstrid i det fylkeskommunen fremholder som formål, da det er av avgjørende betydning for hele kulturminnet Tinfos II at driften opprettholdes. Hvis anlegget ikke var fredet, ville en rehabilitering kunne utføres på en mer rasjonell og rimeligere måte. Dette har dere forsøkt å belyse i prosjektsøknaden, hvor merkostnaden er priset til omtrent 2,5 millioner kroner.

Tinfos II er et kulturminne som er en viktig del av verdensarven, og vedlikeholdsplikten faller på eier, uavhengig av drift. Dere mener at fylkeskommunen både misforstår hva rehabiliteringen innebærer og viktigheten av å ivareta kulturminnet.

Riksantikvarens vurdering

Riksantikvaren skal prøve om Vestfold og Telemark fylkeskommune har fattet vedtaket på feil grunnlag eller i strid med føringene i forskriften. Riksantikvaren skal vurdere synspunktene du som klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke tidligere er berørt i saken.

Dere har søkt om tilskudd fra Statsbudsjettet kapittel 1429 post 71. Tilskuddsforvaltningen reguleres av forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, som legger noen overordnede føringer og rammer for tildelingen. Formålet med tilskuddsordningen er å bevare fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie, og bidra til at slike settes i stand etter

antikvariske retningslinjer, jf. forskriften § 1. Tilskuddet skal i hovedsak dekke merkostnader, helt eller delvis, som følger av krav til antikvarisk utførelse, jf. § 3.

Dere har søkt om et tilskudd på totalt 7 millioner kroner for å modernisere aggregat 4 i Tinfos II. For at aggregatet skal fremstå som uendret for publikum, ønsker dere å plassere det nye, moderne utstyret i et nytt rom som ikke er tilgjengelig ved normal visning overfor allmennheten. Etablering av et nytt teknisk rom til dette formålet, vil føre til en merkostnad på omtrent 2,5 millioner kroner.

Riksantikvaren er enig med fylkeskommunen i at tiltaket dere søker om tilskuddsmidler til må anses for å være en oppgradering av aggregatet, og ikke istandsetting og vedlikehold. Kostnader knyttet til å etablere et teknisk rom for å skjule moderniseringene, anses heller ikke for å være slike antikvariske merkostnader som tilskuddsordningen er ment å dekke. Riksantikvaren slutter seg til fylkeskommunens vurdering av at tiltaket ikke er tilskuddsberettiget etter denne ordningen, og opprettholder vedtaket om avvisning av søknaden.

Vurdering av søknaden opp mot andre tilskuddsordninger – forvaltningens veiledningsplikt

Selv om dere bare har søkt om tilskudd fra post 71, mener dere at søknaden deres også burde blitt vurdert etter kriteriene som gjelder for tildelinger fra post 72 til tekniske og industrielle kulturminner og fra post 79 som gjelder tilskudd til verdensarv, fordi dere mener at tiltaket oppfyller flere kriterier for tilskudd etter disse ordningene.

Et forvaltningsorgan har en generell veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11. Formålet er å gi parter og andre interesserte mulighet til å ivareta sine interesser i bestemte saker på best mulig måte. Veiledningsplikten er knyttet til konkrete saker og omfanget må tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet. Som hovedregel er det opp til den enkelte å orientere seg om hvilke tilskuddsordninger det er mulig å søke om midler fra, men flere fylkeskommuner har rutiner for samordning av de ulike tilskuddspostene.

Selv om forvaltningen ikke plikter å undersøke om en søknad kan komme inn under flere tilskuddsordninger, skal fylkeskommunen likevel gi veiledning innenfor sitt saksområde dersom noen spør om det. Vi anbefaler dere å ta kontakt med fylkeskommunen for å få veiledning om eventuelle tilskuddsordninger dere kan søke om midler fra.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at det ikke foreligger feil ved rettsanvendelsen eller saksbehandlingen som kan ha virket bestemmende på vedtaket innhold, jf. forvaltningsloven § 41. Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak om avvisning opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28.

Vennlig hilsen

Anne-Judith Munthe-Kaas
avdelingsdirektør
leder Juridisk seksjon

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Vemund Olstad, Seksjon for digitale tjenester/ Vestfold og Telemark
fylkeskommune, Postboks 2844, 3702 SKIEN